

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1984-1998 yılları arasında, terör ve terörle mücadele bölgelerinde, daha iyi yaşam koşulları arayışları nedeniyle çok sayıda köy ve mezra boşalmıştır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki 14 ilde bu bağlamda yer değiştiren toplam nüfus yaklaşık 360 bin civarındadır. Kimi sivil toplum örgütlerine göre ise bu rakam 3 milyon civarındadır.

Türkiye içinde yer değiştirmiş olan nüfusa yönelik olarak 1994 yılında geliştirilen Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi; yaşadıkları yöreleri terk etmek zorunda kalan ailelerden gönüllü olarak geri dönmek isteyenlerin kendi köylerine veya bunların civarında veya arazisi müsait başka yerlerde iskân edilmeleri ve gerekli sosyal ve ekonomik alt yapının tesisi ile bu yerleşmelerde sürdürülebilir yaşam koşullarının sağlanması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında 14 il yer almaktadır. Bu iller: Bingöl, Hakkâri, Tunceli, Bitlis, Van, Muş, Elazığ, Adıyaman, Ağrı, Diyarbakır, Batman, Siirt, Mardin ve Şırnak'tır.

Kısaca Köye Dönüş olarak anılan projenin tek başına yeterli olmayacağı, bölgede yaşayan yurttaşlarımızın zararlarının da tazmin edilmesi gerektiği konusunda kamuoyunda geniş bir fikir birliği bulunmaktaydı. 27 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe giren 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun, köylerini terk etmek zorunda kalmış vatandaşlarımızın zararlarının tazmin edilmesi ve sıkıntılarının giderilmesine yönelik olarak hukuki zemini sağlamıştır. Ancak; kanunun uygulanması ve yaşanan gelişmeler hiç de istenen sonuçların ortaya çıkmadığını göstermektedir.

Ekim 2008 sonu itibarıyla, Türkiye genelinde Zarar Tespit Komisyonlarına yaklaşık 360 bin başvuru yapıldığı resmi olarak tespit edilmiştir. Bunlardan 144 bini sonuçlandırılmıştır. Başka bir ifadeyle toplam dosya sayısının yarısından daha azı sonuçlandırılmıştır. Bu dosyaların hepsinin olumlu olarak sonuçlandırılmadığı da unutulmamalıdır.

Terör ve terörle mücadeleden doğan zararlar konusunda yaşanan en son olumsuz örnek, Van İli Bahçesaray İlçesi'nde yaşanmıştır. Bölgede yaşayan yurttaşlarımız, terörle mücadelede yaşadıkları mağduriyet nedeniyle doğan tazminatlarını alamadıkları için sürmektedir.

Yurttaşlarımızın zararları karşılanmadığı gibi, hiçbir taleplerinin yetkililer tarafından dikkate alınmadığı ve kendilerinin neredeyse "terörist" ilân edildiği ileri sürülmektedir. Oldukça hassas olan konunun dikkatle ele alınması, yurttaşlarımızın yargıda ve idarede hak aramalarının önüne geçilmemesi demokrasinin gereğidir. Bahsi geçen konu bağlamında unutulmaması gereken, hiç kimsenin hiç kimseyi terörist ilan edemeyeceğidir. Ne siyasi otorite ne de mülki idare kimseyi terörist ilân edemez. Çünkü; yurttaş kavramında, herkesin eşit hakları vardır. Hiç kimseye veya bir zümreye özel hak tanınamaz ya da hiç kimsenin hakkı din, etnisite, cinsiyet gibi nedenlerle elinden alınamaz. Bütün bunlarla birlikte, bölgede, bazı kişilerin yakınlarına yüklü miktarda tazminat verildiği iddiaları ise konunun daha büyük özenle araştırılması gerektiğinin göstergesidir.

İç borç stoku 149 milyar liradan 352 milyar liraya çıkan; 80 yılda toplam 135 milyar lira faiz ödenirken, son 8 yılda 408 milyar lira faiz ödenen ülkemizde Vanlı yurttaşlarımıza terör ve terörden doğan zararların tazmini yerine 2 tane hapishane yapılma sözünün verilmesi, bölgede şaşkınlık yaratmaktadır.

Terör ve terörle mücadeleden doğan zararların tazmin edilmesinde yaşanan sorunların ve özellikle bu konuda Van İli Bahçesaray İlçesi'nde yaşanan olayların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
2. GÜROL ERGİN - MUĞLA
3. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
4. MALİK ECDER ÖZDEMİR - SİVAS
5. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
6. ATİLA EMEK - ANTALYA
7. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
8. RAHMİ GÜNER - ORDU
9. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
10. HARUN ÖZTÜRK - İZMİR
11. HÜSEYİN PAZARCI - BALIKESİR
12. ALGAN HACALOĞLU - İSTANBUL
13. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
14. KAMER GENÇ - TUNCELİ
15. YAŞAR AĞYÜZ - GAZİANTEP
16. ABDURREZZAK ERTEN - İZMİR
17. ALİ TOPUZ - İSTANBUL
18. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
19. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
20. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
21. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
22. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL